

כיצד אחפש עבודה?

**חוברת הדרכה המיועדת
למחפשי עבודה**

מאת: ניצה אמיר

מהדורה שביעית תש"ע 2010

כל הזכויות שמורות לשירות התעסוקה הישראלי, העתקה ו/או הפצה של חוברת זו, בשלמותו או קטעים ממנה, בעזרת אמצעי כלשהו רק באישור בכתב מהשירות.

פתח דבר

חוברת זו מיועדת לך * מחפש העבודה. אתה ודאי מתלבט מה לעשות? למי לפנות? היכן אפשר למצוא עבודה? כיצד ניתן לעשות זאת? שאלות אלו ואחרות אופייניות ורבים מתלבטים בהן.

בדפים הבאים מועלות בפניך נקודות חשובות בתהליך חיפוש העבודה. החל בדרכים למצוא מקומות עבודה, ועד לשיפור הדרכים להשגתה.

אתה מוזמן להצטרף לפעולות ששירות התעסוקה מקיים בנושאים אלה. הפרטים בהמשך.

עליך לדעת שחיפוש עבודה היא עבודה בפני עצמה. ראה את עצמך כעובד. שזה תחום עיסוקו (לתקופה קצרה, כמובן) ככל שתעשה את העבודה טוב יותר, סיכוייך להצליח בה יהיו רבים יותר. כמו בכל עבודה, הניסיון, הלמידה, שיפור השיטות והביצוע מעלים את טיבו של המוצר. לכן אל תהסס לבקש עזרה וללמוד מניסיונם של אחרים.

המעסיק שמחפש עובד צריך לקבל החלטה במי לבחור. החלטתו מושפעת מהנתונים שעומדים לרשותו. חלקם נתונים אובייקטיביים כמו השכלה, הכשרה, וניסיון בעבודה. הנתונים האחרים קשורים בהתרשמותו האישית מהמועמד בשיחת ההיכרות- הראיון האישי, מכתבי פנייה וקורות חיים, ואפילו שיחת טלפון.

עליך להשתדל לעשות את הדברים בדרך הטובה ביותר, כך שתופיע כשאתה במיטבך.

אנו מקווים שתמצא עניין ותועלת בחוברת. מטרתה להגביר את המודעות שלך לנושא ולהעניק לך כלים, בהם תוכל להשתמש, בדרכך למצוא עבודה.

***הדברים כתובים בלשון זכר מטעמי נוחות אך מיועדים גם לנשים וגם לגברים.**

מקורות לחיפוש עבודה

ודאי שאלת עצמך היכן לחפש עבודה?

המקורות לחיפוש עבודה הם רבים, ככל שתשתמש ביותר מקורות כך יגדלו סיכוייך למצוא משרה מתאימה.

לפניך העיקריים שבהם:

א. לשכות שירות התעסוקה

שירות התעסוקה הינו הרשות הממלכתית לתיווך עבודה במשק. לשירות לשכות תעסוקה בכל הארץ. עליך לפנות ללשכה הקרובה למקום מגוריך לפי הכתובת הרשומה בתעודת זהות שלך. בבואך ללשכה הרשם אצל פקיד הרישום אשר יפנה אותך אל מתאם ההשמה שיטפל בך. אחד השלבים הראשונים בבואך ללשכה הוא הראיון התעסוקתי בו מתאם ההשמה ישאל אותך על הרקע התעסוקתי שלך וכן על שאיפותיך בעולם העבודה. אם יש לך חסמים או מגבלות כלשהן המקשות על מציאת עבודה מתאימה לך זה הזמן להעלות אותם בפני מתאם ההשמה כדי שתוכלו לשקול אמצעים להקל על חיפוש העבודה.

אם אתה מחפש עבודה לראשונה ו/או אין לך מקצוע וניסיון קודם, או שאתה מעוניין ללמוד באחת מתוכניות ההכשרה של משרד התמ"ת, תוכל לפנות אל יועץ השמה בלשכה בה אתה רשום כדי לקבל מידע על האפשרויות הפתוחות בפניך.

בבואך ללשכת התעסוקה עליך להביא עמך:

- תעודת זהות
- תעודות המעידות על השכלתך הכללית והמקצועית
- רישיון עבודה במקצועך [אם מקצועך דורש זאת]
- אם אתה בעל תואר אקדמי עליך להביא תעודות או דיפלומות המעידות על סיום הלימודים וקבלת התואר

מישרו-מט: בין הכלים לחיפוש עבודה בלשכה ניתן להשתמש ב"מישרו-מט", דוכן מחשב מגע שדרכו ניתן לאתר משרות פנויות במקצועך ובאזור מגוריך. אם תמצא משרה מתאימה תוכל לבקש פרטים נוספים אצל מתאם ההשמה, כאשר בידך קוד המשרה.

ס.ל.ע- סדנאות למציאת עבודה

שירות התעסוקה מקיים סדנאות הדרכה למחפשי עבודה במתכונות שונות. מטרת הסדנאות להקנות למשתתפים כלים שיסייעו להם בתהליך ההתארגנות המחודשת בתעסוקה, לרבות מיומנויות של שיווק עצמי אפקטיבי בשוק העבודה. פרטים על הסדנאות תוכל לקבל ממתאם ההשמה ומיועץ ההשמה בלשכה.

זכור: תפקידם של עובדי הלשכות הוא לסייע לך למצוא עבודה - השתדל להיעזר בהם

השירות בלשכות התעסוקה אינו כרוך בתשלום.

ב. אתרים באינטרנט

בשנים האחרונות רשת האינטרנט הפכה להיות מקור לאיתור משרות וכלי לתיווך עבודה כמעט בכל התחומים, ולא רק בתחומי ההיי-טק. תוכל למצוא אתרים רבים העוסקים בתיווך עבודה, פרסום מודעות דרושים והפצת קורות חיים. חלקם דורשים דמי רישום ו/או דמי מנוי חודשיים. באתרים של חברות שונות תוכל למצוא הצעות עבודה במדור "דרושים".

לשירות התעסוקה אתר עשיר במשרות בכל הארץ ובטיפים לחיפוש עבודה. כתובת האתר: www.taasuka.gov.il. ניתן לקבל סיסמת משתמש ממתאם ההשמה ולהמשיך את חיפוש העבודה שלך גם דרך המחשב בביתך.

ג. מודעות בעיתונים

בכל העיתונים ניתן למצוא הצעות עבודה. כאשר אתה מחפש עבודה, עיון במודעות "דרושים" הוא שלב חשוב. רוב המודעות מתפרסמות בימי שלישי ובימי שישי. המודעה נותנת מידע תמציתי על המשרה המוצעת, לכן, יש לקרוא אותה בתשומת לב ולהוציא ממנה את מירב המידע.

שים לב!

- המודעות מפוזרות בחלקים השונים של העיתון. עיין גם במודעות הקטנות הנמצאות בעמודים הפנימיים של העיתונים.
- בתקופת חיפוש עבודה כדאי שיעמדו לרשותך יותר מעיתון אחד, כולל מקומונים..
- כדאי לאתר מספר מודעות שעשויות לעניין אותך, ולא להיעצר לאחר שמצאת מודעה אחת מתאימה.
- ייתכן שחלק מהמודעות מתפרסם באופן פורמאלי, ואיננו מעיד על חיפוש מועמדים למשרה פנויה. יחד עם זאת עדיין רצוי להעמיק בעיון במודעות, גם כדי לעקוב אחר דרישות השוק בתחום שלך ובאזור שלך.

על המודעה יש לענות בדרך שמצוינת במודעה: בטלפון, במכתב, בשליחת קורות חיים בפקס או בדואר אלקטרוני. כל אחת מדרכי התשובה למודעה היא למעשה פנייה בבקשת עבודה, ויש לעשותה בדרך הולמת.

ד. לשכות פרטיות - חברות כוח אדם וחברות השמה

חברות כוח אדם וחברות השמה עוסקות בגיוס ובתיווך בין מקומות עבודה למחפשי עבודה, על בסיס עסקי ותמורת תשלום. לרוב התשלום נגבה מהמעסיק ולא ממחפש העבודה. מודעותיהן מתפרסמות בעיתונות וניתן לפנות אליהן ישירות. לפני שתחליט לפנות למקום עבודה באמצעותן, בדוק היטב את דרך ההעסקה ואת מידת המחויבות הנדרשת ממך.

ה. יוזמה עצמית באיתור מידע

מומלץ לאתר מפעלים, ארגונים ומקומות עבודה המעסיקים עובדים במקצוע שבו אתה מחפש עבודה. תוכל לעשות זאת דרך האינטרנט, ברור אצל מכרים, מידע שמתפרסם בדפי הכלכלה בעיתונים, דפי זהב, ובמאגרי מידע נוספים.

ו. הפעלת רשת קשרים

הפעלת רשת קשרים ["נטוורקינג"] הוכיחה עצמה כאחת הדרכים היעילות ביותר למציאת משרות ומקום עבודה מתאים. שתף את ידידיך, קרוביך ועמיתיך למקצוע. אל תהסס לשאול אותם אם ידוע להם על מקומות שזקוקים לעובדים מסוגך, ואם יוכלו לקשר בינך לבין המעביד. בתקופה האחרונה התפתחו רשתות חברתיות וירטואליות באינטרנט. רשתות אלה, שמתחילות לתפוס מקום בקרב מחפשי עבודה, מגבירות ומעצימות את העיקרון של רשת קשרים כמקור למציאת עבודה. כדאי ורצוי לנצלן.

זכור! רוב המשרות הפנויות אינן מתפרסמות בעיתונות או באינטרנט - הן עוברות מפה לאוזן. הדרך הטובה ביותר לחדור לשוק העבודה ה"סמוי" היא באמצעות הפעלת רשת הקשרים האישית.

ז. ירידי תעסוקה

מעת לעת נערכים ירידי תעסוקה ומפגשים עם מעסיקים, בהם מוצעות משרות. מידע על הירידים ניתן למצוא בלשכות התעסוקה ובעיתונות.

ח. עבודות זמניות ו/או התנדבות

בתקופה בה אתה מחפש עבודה כדאי לשקול אפשרות לקבלת עבודה זמנית ו/או התנדבותית. אלה יכולות להיות הזדמנויות ליצירת קשרים ולקידום מציאת העבודה הרצויה.

דרכי תקשורת עם מעסיק פוטנציאלי :

☛ טלפון:

במהלך חיפוש העבודה יהיה עליך להתקשר למקומות עבודה ולקבל שיחות טלפון ממקומות שפנית אליהם. בשיחות הטלפון מועבר מידע ומתקבל רושם הן מתוכן הדברים והן מסגנון הדיבור ודרך העברת המסר. הכן עצמך לקראת שיחת הטלפון. דבר בקול ברור, הקשב היטב לשאלות וענה עליהן באופן ממוקד. שדר בדברייך בטחון עצמי [לא מופרז] ומוטיבציה ועניין במשרה. לעיתים שיחת הטלפון, עם אחד מעובדי הארגון, עשויה להיות ראיון טלפוני שיקבע את המשך הקשר.

זכור! מבחינתך, מטרת השיחה היא להיות מוזמן לראיון. השתדל להציג את עצמך כך שתשיג מטרה זו.

מילוי טפסים:

מעסיקים רבים דורשים מהפונים אליהם בבקשה להתקבל לעבודה, למלא שאלוני מועמדות וטופסי נתונים אישיים. טפסים אלה כוללים לרוב נתונים אישיים כמו גיל, מין, מצב משפחתי, ארץ לידה, שנת עלייה, פרטים על השכלה, מוסדות הלימוד, סיום הלימודים, תעודות, מקומות עבודה, מספר תעודת זהות, פרטים על השירות הצבאי / לאומי וכדומה.

בבואך למלא טופס כזה חשוב שיהיו בידיך כל הפרטים הללו, כדי שתוכל למלא את כל הפרטים המבוקשים בקלות ובאופן מלא. הצטייד בכלי כתיבה.

השתדל למלא את הטופס לפי ההוראות, באופן מסודר, ולהחזירו נקי וברור. השאלון מהווה "כרטיס ביקור" ראשוני בו אתה מציג עצמך ואת סגנון העבודה שלך - מלא אותו בהתאם.

טיפים!

בכל מהלך חיפוש העבודה, דאג שתמיד יהיו בידיך כלי כתיבה ועל מה לרשום מידע. אינך יודע ממי, מתי ואיפה אתה עשוי לקבל מידע שיקדם אותך בחיפוש, כמו שמות, מספרי טלפון, כתובת של אתר אינטרנט, כתובת ותאריך פגישה ועוד.

שמור איתך תמיד עותק של קורות החיים, למקרה שתזדקק לו בשיחת טלפון או במפגש פנים מול פנים.

זכור! כל קשר שלך עם מעסיק פוטנציאלי יוצר רושם. חשוב שבכל פנייה שלך תשאיר רושם חיובי אצל המעסיק או נציגו.

קורות חיים

בתקופה זו של חיפוש עבודה אתה מתבקש ו/או יוזם שליחת קורות חיים לחברות ולמעסיקים. אתה ודאי מתלבט בשאלה כיצד לכתוב קורות חיים כך שישקפו הכי טוב את הרקע המקצועי שלך ואת התאמתך לתפקיד, וישכנעו את הקורא להזמין לראיון.

בדברים הבאים תמצא תדריך כללי לכתובת קורות חיים. קורות החיים הם מסמך שיווקי שלך. אתה יכול לבחור מה לכתוב ובאיזה סדר יופיעו הסעיפים. אין דרך אחת ויחידה לכתובת קורות חיים, ויש להתאים את הנכתב למשרה המבוקשת.

קורות החיים הם השלב הראשון בדרך לקבלת משרה. קורות החיים הם כרטיס הביקור המפורט שלך, באמצעותו תוכל לשווק את עצמך למעסיק.

מטרת קורות החיים – השגת ראיון קבלה לעבודה.

עליהם להיות כתובים כך שישכנעו את המעסיק להזמין לראיון בו יוכל להכיר ולקבל החלטה לגבי העסקתך.

בעת כתיבת קורות החיים עליך להקפיד על מספר כללים:

- קורות החיים צריכים להיות ממוקדים, תמציתיים, ברורים, נעימים לעין ואמינים. הרושם הראשון ישפיע על סיכוייך להגיע לראיון.
- אתה יכול לבחור מה לכתוב בקורות החיים אך כל מה שאתה כותב חייב להיות נכון. הימנע מסילוף עובדות ומהגזמות.
- יש להדגיש ניסיון, ידע, כישורים ומיומנויות הנדרשים לדעתך לביצוע המשרה המבוקשת.
- הימנע משימוש בראשי תיבות או בקיצורים שהקורא עלול לא להכירם או להבינם.
- יש לעצב את קורות החיים על-פי ראשי פרקים מובנים.
- השתדל לרכז את קורות החיים בעמוד אחד, לא דחוס מדי. עצב אותו כך שייראה מזמין לקריאה ולעיון.
- יש להגיש את קורות החיים מודפסים, למעט מקרים בהם נדרשת להגישם בכתב יד.
- יש להגיה את הכתוב ולוודא כי אין שגיאות כתיב. כדאי להיעזר במכר שסומכים עליו.
- כאשר שולחים קורות חיים בדואר אלקטרוני, יש לציין בכותרת את שמך והגדרת המשרה ו/או מספר המשרה. אם מצורף מכתב נלווה – ציין פרטים אלה גם במכתב.

• **זכור! קורות חיים אינם סיפור חיים.**

בפירוט קורות החיים יופיעו המרכיבים האלה [ניתן למצוא דוגמאות לקורות חיים ולמיומנויות חיפוש עבודה נוספות באתר האינטרנט של שירות התעסוקה, www.taasuka.gov.il, תחת ה"לשונית" ייעוץ תעסוקתי]:

- **פרטים אישיים** - שם ושם משפחה, פרטי קשר מלאים [טלפון, סלולארי, כתובת מגורים, כתובת דואר אלקטרוני]
- **פרטי השכלה כללית ומקצועית** - מה למדת? היכן? אילו תעודות יש בידך? פרט קורסים ו/או השתלמויות שעברת ושיש בהם חשיבות לגבי מילוי המשרה שבה אתה

- מעוניין. התחל את הפירוט מהתואר או מהמוסד האחרון שסיימת, וחזור אחורנית .
- **פרטי ניסיון בעבודה** - ציין את תקופת העבודה, התפקיד, המעסיק והישגיך בתפקיד. התחל מעבודתך הנוכחית או האחרונה. אם עדיין לא עבדת, פרט התנסויות מתאימות שהיו לך במסגרת הלימודים.
- **שונות** - פרטים מתוך עיסוקיך בעבר ובהווה (בשעות הפנאי, בשירות הצבאי, במסגרות התנדבותיות, עבודות זמניות ועוד) אשר יכולים להיות קשורים לעבודה הנדרשת במשרה. פירוט זה חשוב באופן מיוחד לאנשים שטרם רכשו ניסיון בעבודה, או שניסיונם אינו מתאים לתחום שאליו הם פונים כעת.

מכתב נלווה:

מומלץ לצרף לקורות החיים מכתב נלווה. מטרת המכתב לעורר את הקורא לעיון מעמיק ורציני בקורות החיים, כך שירבו הסיכויים להזמנה לראיון עבודה. המכתב מאפשר פנייה אישית, פחות פורמאלית. על המכתב להיות קצר, תמציתי, ענייני וממוקד כך שיציג כרטיס ביקור מקצועי ויענה לשאלות הבאות:

- הסיבה או הרקע לפנייתך
- המקצוע, תחום ההתמחות והניסיון בעבודה הרלוונטי למשרה
- מדוע כדאי לקבל דווקא אותך לעבודה, לרבות ה "יתרון היחסי" שלך ומה יכולה להיות תרומתך למקום
- כיצד להמשיך את הקשר

המלצות וממליצים:

אין לצרף מכתבי המלצה או שמות ממליצים לקורות החיים ו/או למכתב הנלווה. ניתן להוסיף משפט האומר כי יש בידך מכתב/י המלצה או ששמות הממליצים ימסרו לפי בקשה. אם עליך למסור שמות ממליצים חשוב שתיידע אותם על כך.

הדרכה מפורטת בכתיבת קורות חיים ומכתב נלווה תוכל למצוא באתר האינטרנט של שירות התעסוקה תחת הלשונית "ייעוץ תעסוקתי" www.taasuka.gov.il. כתובת האתר :

ראיון קבלה לעבודה

הראיון מהווה שיא בתהליך חיפוש עבודה. לעתים עושה מחפש העבודה דרך ארוכה עד שהוא מגיע אליו. בראיון נקבע לעיתים העתיד, לפחות הקרוב. מולך יושב מראיין שלרשותו זמן קצר שבמהלכו עליו לגלות מי אתה כעובד, כאדם, וכחבר לעבודה. האם כישוריך מתאימים לתפקיד? והאם אתה מתאים יותר או פחות מהמועמדים האחרים שפנו לקבלת המשרה?

האיש שתפגוש מצפה ודאי למצוא עובד מסודר, אחראי ודייקן. לכן חשוב שתקפיד על הופעה חיצונית מתאימה ועל התנהגות נאותה. דבר בנימוס ובבירור, המנע מעישון, וכבה את הטלפון הסלולארי שלך - אל תניח אותו על שולחן המראיין. הקפד לדייק ולבוא בשעה שנקבעה, ולשם כך ברר מראש כיצד ניתן להגיע למקום ומה משך הזמן שיידרש לך כדי להגיע בזמן.

זכור! לרושם הראשון השפעה רבה על מהלך הראיון

בראיון ישאלו אותך שאלות בתחומים שונים, הקשב בתשומת לב לדברי המראיין, אל תיכנס לדבריו, ענה בנימוס והשתדל לענות על כל שאלותיו. בין השאר תתבקש לספר על הרקע שלך, ניסיון קודם בעבודה דומה או בכל עבודה שהיא, ולענות לשאלות כמו:

- ספר לי על עצמך.
- מדוע אתה מעוניין בעבודה זו?
- מדוע אינך עובד כעת? או מדוע אתה מעוניין להחליף מקום עבודה?
- כיצד התמודדת במצבי לחץ בעבודתך הקודמת?
- איך פתרת בעייה באופן יצירתי בעבודתך הקודמת?
- מדוע כדאי לקבל דווקא אותך לעבודה?
- מה דרישות השכר שלך?
- כיצד אתה מתכוון להתגבר על קשיים שעלולים להתעורר בעבודה?

אלו הן אחדות מהשאלות האופייניות לראיון קבלה לעבודה. לפני שאתה ניגש לראיון כדאי שתחשוב על הדברים ותהיה מוכן לשיחת ההיכרות. תדע לומר מהם כישוריך, יכולותיך, תכונותיך ויתרונותיך היחסיים והייחודיים.

לקראת הראיון אסוף מידע על החברה, על הארגון ו/או על המעסיק. תוכל לעשות זאת באמצעות שיחות עם אנשים, איתור מידע באינטרנט וממקורות נוספים. מידע זה יסייע לך לגלות התמצאות ועניין בארגון בו אתה מעוניין לעבוד.

טיפ! אל תצא מנקודת הנחה שהמראיין למד את קורות החיים שלך, והוא זוכר את הכתוב בהם. הייה מוכן לחזור על פרטים שמופיעים בקורות החיים. כדאי גם שיהיה איתך עותק נקי ומעודכן של המסמך, למקרה הצורך.

כאשר אתה מתכוון לשיחת ההיכרות חשוב על הדברים שאתה רוצה לשאול. לפני שאתה מחליט אם לקבל את המשרה, חשוב שיהיו בידך הנתונים המתאימים, בין השאר:

- טיב העבודה, מה יידרש ממך לעשות, מה יהיה השכר, עם מי תעבוד, שעות עבודה טיפוסיות, חופשות, אפשרויות קידום, הטבות אחרות, נורמות עבודה מקובלות.
- כדאי לברר מהם התנאים במקומות עבודה דומים כדי שתוכל להשוות.
- שאל את השאלות בענייניות ובנימוס. קבל את הנתונים ושקול אותם.
- בסיום הראיון, אם לא נאמר לך, שאל מתי ניתן לצפות לתשובה ובאיזו דרך, כך שתוכל גם אתה לשמור על קשר עם המקום.

במהלך חיפוש העבודה יתכן שתתראיין במספר מקומות יתכן מצב שלא תתקבל. חשוב מאד לא להתייאש ולשמור על אופטימיות, אפילו שלעתים זה קשה. האופטימיות שלך תוקרן גם בטלפון וגם בשיחות אישיות, דבר שיקדם את מטרותך.
כפי שנאמר חיפוש עבודה הוא עבודה. התהליך יכול להמשך מספר חודשים. אחרי כל ראיון חשוב, הסק מסקנות ולמד לקראת הראיון הבא.

לסיכום:

חוברת זו מכילה עקרונות מרכזיים בחיפוש עבודה שעשויים להביא אותך להצלחה בהשגת משרה.

זכור את הנקודות החשובות:

- הכר עצמך – דע מה יש לך להציע ומדוע כדאי יהיה להעסיק אותך.
- אם יש דברים שעליך לשפר או להתעדכן בהם-עשה זאת
- נקוט יוזמה: אסוף מידע שעשוי לקדם את החיפוש והשתמש בו.
- הפעל את רשת הקשרים שלך באיתור משרות פנויות. אנשים אוהבים לסייע - אל תהסס לפנות אליהם
- וודא שקורות החיים מעודכנים, משקפים את תרומתך האפשרית למשרה שאליה אתה פונה, ערוכים בצורה אסתטית ומזמינה לקריאה.
- ראיון העבודה הוא המקום וההזדמנות להבליט את נקודות החוזק שלך ואת התאמתך למשרה. מאידך הוא מאפשר למעסיק להעריך אותך כעובד כאדם וכחבר לעבודה לעתיד. זכור זאת כך שבתשובותיך תנצל היטב את ההזדמנות.

*הדרך למציאת עבודה אינה פשוטה יכולים להיות קשיים ואכזבות בדרך.
כדי להצליח במשימה עליך להתמיד, לא לוותר, להדוק את האפשרויות
השונות, להאמין בעצמך ולהיות אופטימי.*

אנו מאחלים לך הצלחה במציאת עבודה מתאימה !